

R O M Â N I A
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet:
<http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ministerul Sănătății

În atenția doamnei Ana-Maria Ciobanu, Secretar general

Stimată Doamnă Secretar General,

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în vederea garantării respectării Constituției României, respectiv a art.6 (2), dreptul la identitate, art. 16(1) privind egalitatea în drepturi, respectiv ale art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, având în vedere că până în prezent nu au fost elaborate norme metodologice care să reglementeze folosirea limbii materne în cadrul acordării serviciilor medicale și de asistență medicală, pentru respectarea prevederilor art. 8 din Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului coroborate cu cele ale Legii 110/2017 pentru completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și ale art. 41 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011.

Astfel, apreciem că intenția legiuitorului a fost aceea de a crea cadrul legislativ necesar folosirii limbii materne a cetățenilor aparținând minorităților naționale în raporturile cu anumite instituții publice, prin transpunerea în dreptul intern a prevederilor art. 13 pct. 2 lit. c) din Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare.

Aceste prevederi consacră angajamentul statelor părți semnatare ca, în domeniul activităților economice și sociale, „în măsura în care autoritățile publice sunt competente în zona în care limbile regionale sau minoritare sunt folosite și dacă acest lucru este posibil, să vegheze ca instituțiile sociale, cum ar fi spitalele, căminele de bătrâni, azilurile, să ofere posibilitatea de a primi și de

a îngriji, în propria lor limbă, pe vorbitorii unei limbi regionale sau minoritare, care necesită îngrijiri din motive de sănătate, vârstă etc."

În înțelesul Legii nr. 282/2007, limbile minoritare sau regionale sunt limbile minorităților naționale, iar potrivit dispozițiilor art. 2 din lege, limbi minoritare folosite pe teritoriul României sunt: limba albaneză, limba armeană, limba bulgară, limba cehă, limba croată, limba germană, limba greacă, limba italiană, limba idiș, limba macedoneană, limba maghiară, limba poloneză, limba romani, limba rusă, limba ruteană, limba sârbă, limba slovacă, limba tătară, limba turcă și limba ucraineană.

Textul de lege prevede angajarea în unitățile sanitare și în instituțiile și unitățile de asistență socială de personal de specialitate de asistență medicală sau socială cunoscător al limbii minorităților naționale în unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii minorităților naționale fie au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, fie numărul lor este de cel puțin 5.000.

Cu alte cuvinte, în toate unitățile administrativ-teritoriale în care o minoritate națională depășește unul dintre pragurile instituite de lege, instituțiile publice prevăzute în ipoteza normei legale au obligația de a efectua demersuri în vederea asigurării comunicării cu cetățenii aparținând acelei minorități, în limba lor maternă, prin intermediul unui personal calificat cunoscător al respectivei limbi. Astfel, organele competente din cadrul acestor instituții trebuie să depună toate diligențele în scopul creării posturilor corespunzătoare angajării noului personal, pe de o parte, și al îndeplinirii procedurilor prevăzute de lege în vederea ocupării lor, pe de altă parte. Aceste demersuri trebuie realizate în condiții care să asigure în mod efectiv și cumulativ atât respectarea dreptului minorității la folosirea limbii materne în relația cu instituția publică, cât și accesul la un act medical sau de asistență socială de calitate, deci cu respectarea cerințelor de competență profesională, stabilite prin fișa postului.

Ținând cont că serviciile medicale și socio-medice sunt caracterizate printr-un grad mare de personalizare, sunt servicii în care comunicarea pacient-medec și beneficiar-îngrijitor are un rol covârșitor, putând chiar face diferența

între viață și moarte, trebuie să fie asigurat dreptul pacientului, respectiv al persoanei care beneficiază de asistență socială, de a fi informată cu privire la starea sa de sănătate, la tratamentele cu privire la care i se cere acordul de a-i fi aplicate, respectiv de a fi asistat social în limba pe care acesta o cunoaște.

În context, necesitatea elaborării normelor metodologice de aplicare ale art. 8 din actul normativ mai sus indicat este reclamată de stabilirea de măsuri sau a unor reguli subsecvente, care să asigure corecta aplicare a textului de lege, sau organizarea corespunzătoare a acestei activități.

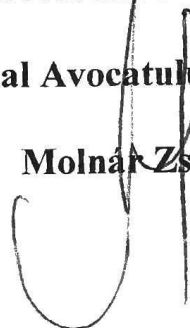
Astfel, normele metodologice se adoptă întotdeauna în baza legii, fiind secundum legem și urmărind organizarea executării și executarea în concret a legii sau, cu alte cuvinte, punerea în aplicare sau ducerea la îndeplinire a legilor.

Față de situația prezentată, în baza art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborat cu art. 4 și art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă rugăm să formulați un punct de vedere față de situația expusă în prezenta sesizare din oficiu.

Cu deosebită considerație,

Adjunct al Avocatului Poporului,

Molnár Zsolt

București, 12 septembrie 2019